

Aktuālais pasaules ekonomikā

2026. gada 9. - 13. marts

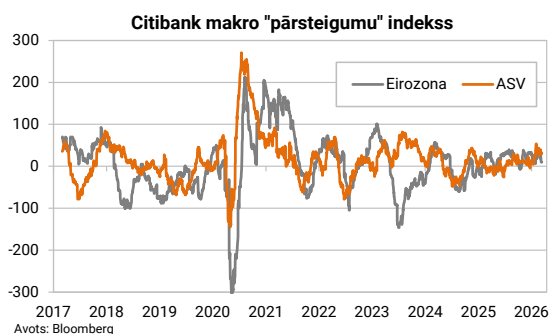
Simona Striževska

Ekonomiste

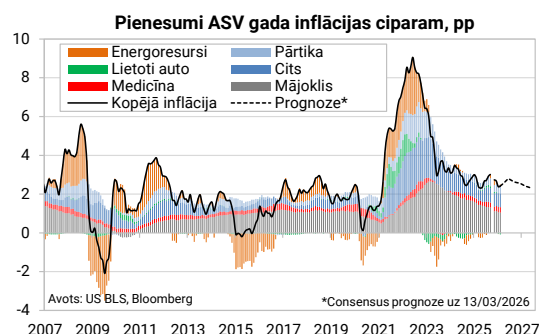
Simona.Strizevska@cbl.lv

- Februārī ASV inflācija palikusi stabila 2.4% līmenī, kamēr patēriņa cenas mēneša griezumā augušas par 0.3%.** Arī pamatinflācijas rādītājs februārī nemainījās un palika 2.5% līmenī. Taču šīs ziņas jau ir novecojušas. Kopš februāra beigām, saasinoties ģeopolitiskajai situācijai Tuvajos Austrumos, naftas cenas strauji pieauga. Patlaban naftas cenas resursu tirgos ir par aptuveni 40% augstākas nekā vidēji februārī. To uzreiz izjuta arī ASV patērētāji – degvielas cenas ASV benzīntankos kopš februāra beigām pakāpās par vairāk nekā 20%. Šis vien varētu martā paaugstināt ASV inflāciju par 0.5-0.6 procentpunktiem. Februārī energoresursu pieensums ASV gada inflācijai bija tuvs nullei. Pēdējās dienās analītiķi sākuši paaugstināt arī inflācijas prognozes. Pagaidām šā gada prognozes ASV un eirozonai paceltas par 0.1 procentpunktu salīdzinājumā ar februāra beigām – līdz 2.7% un 1.9% attiecīgi. Arī investori pamainīja savas prognozes attiecībā uz likmju samazināšanu ASV. Saskaņā ar fjučeru tirgus prognozēm, šogad ASV netiek gaidīts vairāk kā viens likmju samazinājums (iepriekš prognozēja divus) un, ja tas notiks, tad tuvāk gada nogalei. Arī eirozonā būtiski pamainījās likmju prognozes. Līdz ar energoresursu cenu kāpumu investori sāka prognozēt pirmo likmju pacelšanu par 0.25 procentpunktiem jau šā gada otrajā pusē.
- ASV mājāsaimniecību tēriņi reālajā izteiksmē turpinājuši mēreni augt un janvārī palielinājušies par 0.1%.** Šis ir trešais mēnesis pēc kārtas, kad tēriņi uzrāda šādu minimālu pieaugumu, kas liecina par zināmu piesardzību mājāsaimniecību vidū vēl pirms energoresursu cenu kāpuma. Tēriņi ilglietojuma precēm janvārī uzrādīja salīdzinoši apjomīgu samazinājumu otro mēnesi pēc kārtas (-1.1% janvārī), ko atsvēra stabils pieprasījuma pieaugums pēc pakalpojumiem (0.3% mēneša griezumā). Mājāsaimniecību rīcībā esošie ienākumi gada sākumā pieauga par 0.9% un bija par 4.6% augstāki nekā pirms gada. Straujo kāpumu gada sākumā noteica noturīgs algu ienākumu pieaugums un ikgadējā sociālo maksājumu korekcija. Mājāsaimniecību uzkrājumi janvārī veidoja 4.5% no rīcībā esošajiem ienākumiem salīdzinājumā ar 4% iepriekšējo trīs mēnešu laikā.
- Neskatoties uz ražotāju noskaņojuma uzlabojumu gada sākumā, eirozonas ražošanas sektors gadu iesācis uz vājas nots.** Eirozonas ražošanas apjoms janvārī saruka par 2.3% mēneša griezumā, uzrādot otro samazinājumu pēc kārtas. Janvārī visas lielākās eirozonas valstis, izņemot Franciju, uzrādīja ražošanas apjoma sarukumu. Vācijā apjomi mēneša laikā samazinājās par 2.4%, sasniedzot tādu pašu līmeni kā pērnā gada augustā un zemāko līmeni kopš pandēmijas sākuma 2020. gadā. Vairāk nekā 10% kritumu uzrādīja arī Īrijas ražošanas sektors. Janvārī gandrīz visos eirozonas ražošanas sektoros izlaides apjomi samazinājās, turklāt lielākie kritumi tika reģistrēti farmācijas produktu, datoru, elektronikas un metālu ražošanā. Kopumā janvārī eirozonas ražošanas apjomi bija par 2.2% zemāki nekā pirms gada, pārtraucot kopš pērnā gada februāra ilgušo izaugsmes periodu.

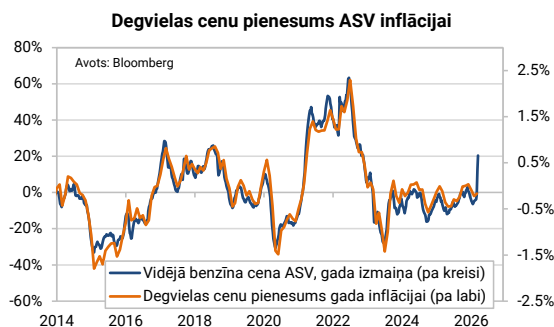
Makro pulss

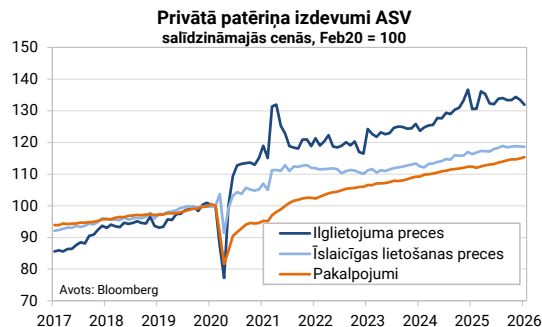
ASV inflācija stabila pirms naftas cenu kāpuma

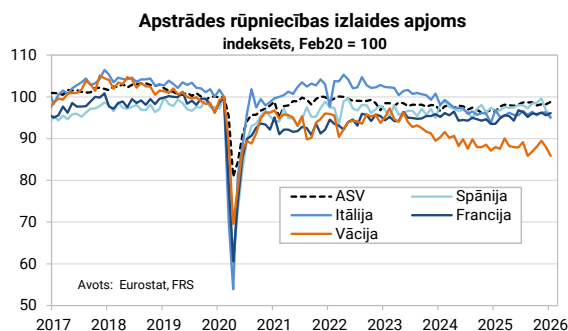
Degvielas cenu kāpums paātrinās ASV inflāciju

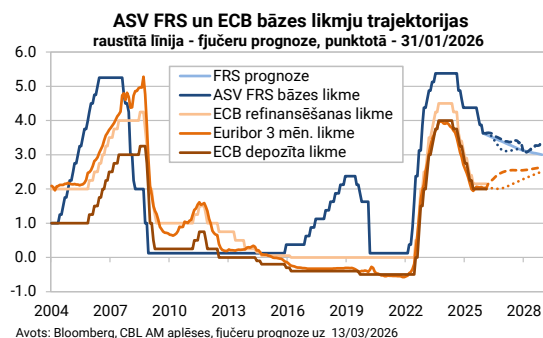
ASV patērētāji gadu iesākuši ar piesardzību

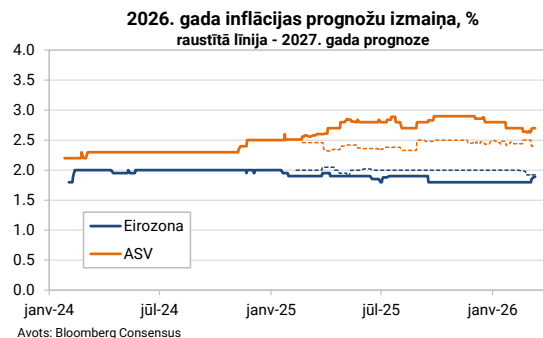
Eiropas ražošanas gadu iesāk uz vājas nots

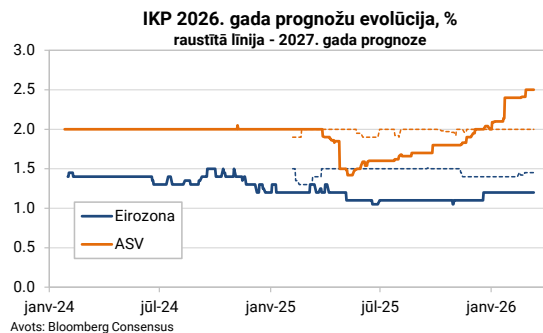
Procentu likmju trajektorijas

Consensus inflācijas prognozes

Consensus IKP prognozes

Apskata sagatavošanas datums: 13.03.2026.

Saistību neuzņemšanās atruna:

Šim apskatam ir informatīvs raksturs, un to nevar uzskatīt kā piedāvājumu vai rekomendāciju pirkt, turēt vai pārdot tajā minētos finanšu instrumentus. Apskatā iekļautā informācija uzskatāma par mārketinga paziņojumu Finanšu instrumentu tirgus likuma izpratnē un tā nav sagatavota, pamatojoties uz tādu normatīvo aktu prasībām, kas veicina ieguldījumu pētījumu neatkarību, kā arī nav pakļauta aizliegumam veikt darījumus pirms ieguldījumu pētījuma izplatīšanas. Šī apskata autori, kā arī CBL Asset Management IPAS, tās saistītie uzņēmumi vai pārstāvji neuzņemas atbildību par kādām neprecizitātēm vai kļūdām, kā arī par apskatā iekļautās informācijas iespējamu izmantošanu, tostarp neuzņemas atbildību par tiešiem, netiešiem zaudējumiem (ieskaitot neiegūto peļņu), kā arī soda sankcijām, arī gadījumos, kad ir brīdināta par tādu iespējamību. Šajā apskatā ietvertā informācija iegūta no avotiem, kas tiek uzskatīti par uzticamiem (www.bloomberg.com, www.reuters.com, citu masu mediju, kā arī valstu biržu, centrālo banku un statistikas biroju, kā arī kompāniju mājas lapās atrodamo informāciju u.c.), tajā pat laikā CBL Asset Management IPAS negarantē sniegtās informācijas precizitāti un pilnību. Apskatā paustā informācija un viedokļi attiecas uz apskata publicēšanas brīdi, un var tikt mainīti bez iepriekšēja brīdinājuma. Pārpublicēšanas gadījumā atsauce uz CBL Asset Management IPAS vai attiecīgajiem avotiem ir obligāta.